

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal. Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K, félévre 5 K,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyit-tér sora: 1 korona.

Péter Pál után.

Péter Pál elmúlt, ősi szokás szerint az ezután következő hetekben most már peng a kasza és a sarló.

Aratás! . . . Régi regények és leírások olyan nagyszerű és szép képet tudtak rajzolni erről még abból az időből, amikor — állítólag — tejjel-mézzel folyó Kánaán volt az ország és nem multak el azok a patriarchalis idők, amelyeket úgy szokás emlegeti, mint az aranykort. Akkor az első pendülő kasza örömmünnepet jelentett munkásnak és gazdának egyaránt és arató ünnepeket ültek Péter-Pálkor széles az országban mindenfelé. Fölszallagozott legények buzavirággal díszített kalászkoszorút hoztak a földesurnak, a földesur pedig vendégül látta az egész falut, az öregudvarház udvarán szólt a muzsika és röpködő kurtaszoknyás parasztlányok tánra perdültek a jókedvűen kurjongó parasztleányokkal. Ur és paraszt egyformán örültek az Istenáldásának, mert az egyforma örömet jelentett mindkettőjüknek.

Vajjon voltak-e ilyen idők egyáltalában? Ma amikor arató-ünnepek helyett egyre sürűbben hangzik az aratósztrájkok harci lármája, nehéz hinni ezeknek a szelid kedélyű írónak, akik gyönyörűen tudták rajzolni a jó ur és jó szolga viszonyát. Valahogy az lehet az igazság, hogy az urak és a

szolgák sohasem lehettek sokkal jobbak mint mostanság, azonban a viszonyok voltak mások, úgy, hogy azoknak a nyomását kevésbé érezte meg a szegény ember. Akkor, amikor még több dal mint káromkodás hangzott el ilyenkor, aratási időben, az az Istenáldás, amit az éles kasza vágott, olesó volt és mindenki részére könnyen hozzáférhető. Akkoriban mondták azt, hogy a magyar megful a maga zsírjában, mert mindenkinek fölőse termett, arra még nem gondoltak az akkori gazdag földesurak, hogy a terményeiket külföldre vigyék, idegen országban árulják, az idevalók számára pedig fölősen sok termett. A munkaerő nem volt drága, sőt akkoriban a jobbágyság korában, majdnem ingyenben volt. Ezért élelmi cikkekben a legnagyobb olesóság volt az országban, csak úgy, mint a mai félkulturált országokban.

Majdnem azt lehetne mondani, hogy az élelmi cikkeknek az áremelkedése lépést tart a civilizáció haladásával, aminek egy egyszerű és kézenfekvő magyarázatát mindig meg lehet adni, anélkül, hogy bemélyednénk a többi, bonyolodottabb magyarázatba. A civilizáció haladásával egyre több munkát kell fektetni a mezőgazdasági termelésbe is, hogy ezen a téren milyen óriási utat tett meg az emberiség, csak össze kell hasonlítani azt a módot, amivel az első primitív ember szerezte meg a táplálékát, a mai bel-

terjes mezőgazdasággal, vagy okszerű kertgazdasággal.

Az a primitív ember egyszerűen felmászott a fára és leszedte azt a gyümölcsöt, amelylyel az éhét oltotta. A fát nem ő ültette, nem ő gondozta, most látta életében először, nem is fogja többé látni, mert vándorútján és kóborló járásában megy tovább előre. A terménye munka és fáradság nélkül még is az övé. A szükségesustáplálékát megadta az erdő, melynek minden vadja az övé volt, csak meg kellett ölnie, hogy pecsenyéje legyen belőle. Ez a vadember vagy koplalt, ha olyan vidékre került, ahol ki nem elégíthette a legelemibb szükségleteit vagy olyan bőségében volt az enni-valónak, hogy az semmi féle értékkel nem bírt előtte, mert hiszen az erdő, a gyümölcsstermő fa sokkal bővebben adta a maga kincseit, mint amennyire neki szüksége lehetett, az élelmickek pedig vagy semmi, vagy alig számbavehető munkát reprezentáltak.

Ezzel szemben gondolni kell arra a kertművelésre, mely minden egyes káposztafőhöz vagy kalarábéhoz külön csatornán vezeti a vizet, vagy gondolni kell a szőlőgazdaságra, ahol hónapok keserves és aprólékos munkája után lehet gondolni csak szüretelésre. Gondolni kell arra, hogy a civilizáció emelkedésével egyre drágább és egyre nagyobb értékű lesz az emberi munka és ennek megfelelőleg az a pénzbeli érték, amelyet a földbirtokos

Á l o m.

Írta: Sakuntala.

Eloítottam a lámpát.

A minden fényt es minden színt nyelő éjszaka feketé, óriási kárpitján jobban ragyog az almok tarka színjátéka, élesebben domborul a gondolatok finom, kuszált fonadéka. És én gondolkodom én álmodozni akarok.

Ujra felidézem mindazt, ami ma velem történt és azt is, ami még nem történt. Még nem, de fog történni! tudom, a mai nap óta tudom. Pedig csekélység, semmiség az, amire építék: egy fellobbanó, haragos, féltékeny pillantás, egy futó megjegyzés, egy félig mondott szó, kedv és lehangoltság — csupa semmiség és mégis tudom, hogy -biztos, erős alapra építék. Tudom, hogy visszatérsz hozzám, te sötétszínű, te őszhajú ember te, aki nemes páthosszal löktél el magadtól, hogy tönkre ne tedd az életemet, amelyet alázatosan a te kezébe adtam. Ellöktél és most visszajössz.

Sejted-e miért? Mert hiu vagy. Igen, te nagylelkű, a lemondani tudó az erős férfi, te a mély érzésű ember, te az igazi gentleman, te hiu vagy. Csak úgy egész közönséges hétköznapi módon hiu, ahogyan minden férfi és minden ember az. Nem ütött be

a számításod, nem honorálják érdemeidet és ez a hiúságnak fáj.

Amikor vonakodva bár, de férfiúi öntudattal, meggyőződésből távoztál, hogy ne térj vissza soha többé, gyerekes vagy tan öreges abrándot szőttél magadban. Egy nőről, akinek lelkében Te leszel az egyetlen, a tökéletes férfi, az, akit soha el nem érve mindig eped, akit hódolattal örökké fog szeretni. Ez a titkos hódolat, ez a sejtett és mégis szüntelen elárult szerelem, — ez lesz a te jutalmad azért, amiért lemondtal.

És most azt kell látnod, hogy megcsalódtál, hogy kijátszották a hited, hogy jutalmat nem kapsz, hogy nem hódolnak néked, tenéked, aki tökéletes férfi tudtál lenni. Arcomat nem sápasztja bánat, szívem tragikumát nem rejti némaság, nem nézek fölragyogó tekintettel rád, mégcsak nem is haragszom, vidám és elfogultan vágyok. Egyformán tréfálok veled és másokkal jól érzem magam, ha ott vagy; ha nem, egy szó, egy mozdulat nem sok, de ennyivel sem mutatom, hogy több volna nékem, mint a többi. Ez fáj a hiúságnak, ezért fogsz visszatérni hozzám.

Miért vagyok ilyen? szeretnéd tudni. Rejtegetek-e valamit vagy sem? Téged szeretlek-e vagy mást, avagy senkit? szeretnéd tudni. Kíváncsi is vagy és ezért is fogsz visszatérni hozzám.

Közelemben sok férfi jár-ke, elmulatok

velük, közel hajlik az arcomhoz egyik vagy a másik. És én nem térek ki előlük, pajkosan nézek a szemükbe, míg forró lehelletük arcomat simítja. Érzek-e valamit? Gyujt-e tüzet ereimben a merész pillantás? szeretnéd tudni és nyugtalan vagy hátha igen? hiszen fiatalok, míg te ősz vagy . . . hátha egyszer észreveszem? És akkor majd egy másik férfi, aki kevésbé tökéletes, mosolyogva kéri azt a szerelmet, amelyet te botor fölvel megtartani nem mertél. . . Nyugtalan vagy, ugy-e?

Néha, amikor otthonomba térek, s páromra gondolsz, arra a sugár, nemes formájú férfira, akikre gyöngédtelen szót még előttem sem tudtam kiejteni soha. Miféle hatalma lehet e finom, hallgatag embernek, akit még hűtlen párja is ily benső szeretettel övez? Hihetetlen, hogy ne legyek boldog, amikor csókját érzem, bizonyára remeg a lelkem, lüktet a vérem a vágytól, amikor szerelme-sen karjaiba zár.

Hiszen fiatal vagyok és más férfi még sohasem ölelte a testem; hisz nem csókolt a kamat az az egy, aki felé egyszer vágyódva nyújtottam kezem. . . Szeretnél magadhoz ragadni, hogy a Te csókod izzék bennem, hogy elfelejtsem azt a másikat, amely úgy nyugtalanít. . . Igen, és ezért is fogsz visszatérni hozzám.

Tudom és diadalmaskodom. Mert én hiu vagyok. Elképzelem, mint lépsz be hozzám, mint áll előttem színelit közönnyel, hogy da-

napszámban kifizetett és amelyik most már benne van annak a terméknek az értékében és az előállítás költségeiben.

Nem is mondjuk, hogy ez csinálja az élelmiszer piac drágaságát, azonban az egyéb okok mellett ennek az oknak is szerepe van abban, hogy miért lett az élet drágább és miért lesz a megélhetés világszerte egyre nehezebb.

Az a korszak, amelyet a szelid lelkű irók úgy igyekeznek megrajzolni, mint az aranykorszakot a fajta középut volt a modern civilizáció és a természetes állapot között. A kenyér még olcsó volt, a művelésre váró földek nagy többsége mellett az emberek nem kényszerültek arra, hogy ravasz és sok fáradságot igénylő módon kényszerítsék a földet a szükségesek megtermésére. És ezért olcsó és mindenki számára könnyen hozzáférhető volt minden, ami az élelmezéshez és a legprimitívebb szükségletek kielégítésére tartozott, annak, akinek volt, a kenyerét és szalonját szívesen megosztotta mással, hiszen addig, amíg a készlete elfogyott, amugy is következett az új. Hol van ez a boldog idő!?

A munkásbiztosítás államosítása.

Országszerte mind sűrűbben hallatszik a munkaadók testületei köréből az óhajlás, hogy a munkásbiztosítás államosíttassék. Bizonyára sok oka van ennek a kívánságnak és megállapíthatjuk, hogy az okok alaposak. Évek hosszú és szomorú tapasztalatai érlelték meg, oly tapasztalatok, amelyek sok pénzbe kerültek.

Az 1907. évi munkásbiztosítási törvény modern szellemben óhajította rendezni a munkásbiztosítás kérdését. A jóakarát megvolt, a jó szándék megvalósítása azonban csak félig sikerült, mert hiszen a törvény alapelvei jók, gyakorlati kivitelük azonban elhibázott. Nem számolt a törvény a

mi gazdasági állapotainkkal s nem számolt különösen a magyar termékkel.

A törvény az autonomia elvén épült fel, — de az autonomia csak a papiroson van meg. Ugyancsak a papiroson van lefektetve a munkaadók és alkalmazottak paritásos kormányzása is, a gyakorlatban azonban teljesen a munkásság, annak is egy frakciója tartja kezében a pénztárak vezetését. Ezt látnia kellett volna a törvény alkotójának előre és számolnia is kellett volna vele.

A magyar munkásbiztosítás intézménye ma fejőstehene és drága játékszere a vezetőségnek, amelynek a munkaadók csak terheit nyögik, de áldásait egyáltalán nem látják, nem élvezik.

Általánosan tudott dolog, hogy a munkásbiztosító pénztárak átszervezésekor, talán a munkaadók nem törődömsége folytán, a pénztárak igazgatóságaiba sokan azok kerültek, akik hangosan tudtak kiabálni és berendezkedtek a saját izlésük szerint, csináltak zsiros állásokat. A pénztári vezetőség tagjai jobbára nem is konyítottak a hivatalos dolgokhoz, gyártották a rendeleteket százzszámra és belefojtották az egész intézmény a bürokratizmus papiros tengerébe.

A betegellátás alig érte el a régít, a kezelési költségek azonban annyira szaporodtak, hogy előbb a hat napos járulékot hétre, majd a 2—2½%-os hozzájárulást 3 százalékra emelték fel annak dacára, hogy az állam is háromszorosára emelte fel az igazgatási hozzájárulást. Most pedig ott állunk, hogy a járulékkules újabb emelése várható.

Arról van szó, hogy ahol deficittel dolgoznak a pénztárak, ott négy százalékra emelik a betegsegélyző járulékot. A deficit pedig a legtöbb pénztárnál megvan.

A mai helyzeten, csak rendszerváltoztatással lehetne segíteni.

A tehetetlen tisztviselőket hozzáértő,

képzett hivatalnokokkal kellene kicserélni a központon és a rengeteg bürokratikus aktagyártást okos adminisztrációval felváltani.

Erre azonban még remény is alig lehet. A munkaadók közönyét, az iparos és kereskedő osztály kivételével, — a gyárosok nagyon könnyen veszik. Kötelező az autonom szervezetbe való beválasztásuk, azonban azok működésében részt nem vesznek. A munkásság képviselője úgy a közgyűlésen, mint az igazgatósági üléseken mindig teljes egészében részt vesz, így a paritás soha sincs meg, mert az alkalmazottak mindig többen vannak.

A pénztári intézmény tehát így nem válik be. Változtatni kell. Vagy államosítani kell az egész intézményt s haladéktalanul megcsinálni melléje a rokkant biztosítást is, vagy teljesen át kellene adni a munkásságnak, úgy, hogy intézze az egészet maga, a saját felelőségére, a saját belátása szerint.

A jobb megoldás természetesen az államosítás, mert az adóhivatalokkal kapcsolatban csekély adminisztrációs változással, az egész munkásbiztosítást el lehetne látni s a most sok millióra rúgó kezelési költségből a rokkantbiztosítást egész könnyen meglehetne csinálni.

A vigéckedés és egyebek.

Egy jelentéktelen kis eset adja kezembe a tollat, hogy egyetmást elmondjak.

Pénteken reggel egyik helybeli fiatal kereskedő indignálódva meséli, hogy egy csinos, fiatal hölgyvigéc, — ne is legyen vigéc a nő, ha nem csinos — jelent meg irodájában és különféle írószereket ajánlott megvételre. Mivel ő nem óhajította az üzleti összeköttetést, a tisztelt vigécő oly gyalázatos viselkedést tanusított, hogy kénytelen volt neki — ajtótmutatni.

Panaszára, felhívtuk a hölgyre egyik rendőr figyelmét, ki is mivel házalási engedélyt nem tudott felmutatni, kötelességéhez hiven, a városházára kísérte.

cosan visszavonjad azt az egykor büszkén kimondott „soha” szót. És ekkor mosolyogva én rázom a fejem, nem gögösen, nem gyűlölettel, — elnézőn filozófus módjára, aki rájött, hogy fölösleges az a szerelem, amelyért nem epedünk. Valamikor várva-vártam, valamikor keresve nyújtottam feléd a kezem; — elhárítottad. Az óra elszállt. . . Ma, amikor nélküled is megtaláltam a magam utját és rájöttem, hogy boldogtalan nélküled sem vagyok — ma már minék jönnél?

Tudom, hogy nyugodt visszhangként fog elröppenni ajkamról az a bizonyos „soha”. Így lesz így, és fantáziám mégis színes, merész játékot üz. Egy gondolattal játszom: mi lenne, ha nem mondanám ki azt a rideg szót? Ha lágyan a válladhoz simulnék, úgy, ahogyan valamikor vágytam? Vajon szépnék és nagyok látnálak-e akkor is, amidőn lábban egész? Édes, forró-e a csókod? Nem kívánom, de kíváncsi vagyok. Szeretném, ha egy kába álom magával ragadna ez ismeretlen érzés birodalmába; ha álmoképek bizarr országában élhetném át felelőség nélkül azt, amit a valóságban megismerni sohasem fogok.

Kerülget a szende, gondolataim összekuszálódnak, ábrándom képei még tarkább, még színesebb csoportban váltják föl egymást, mignem lelkem alábukkan a rejtelmes, csodás világba.

Jártam-e valaha azokon a hangtalan utcá-

kon, amelyeket álomban szüntelenül rovak? Láttam-e valaha ezt a kékes fényt, amely hidegen, mozdulatlanul lebeg egy kihalt világ felett? Vagy honnan ismerem e fagyos képet? miért üldöz untalan? Nem tudom, honnan jó és miért, hová tűnik és mikor fog újra fölkeresni. Néha könnyes a szemem, amikor az álom szárnyán nesztelenül szállok e sejtelmes világba; máskor mosolyogva alszom el és a titokzatos kapu mégis megnyílik előttem. Ismerem már minden röget az idegen birodalomnak, amely oly sokszor kísért mig egyszer tán örökre rabul ejt, ahogyan a halál is csak kusza sejtelem, mignem — senki sem tudja, mikor — de egyszer biztos reánk teszi nehéz dermesztő kezét.

Hiuságból ábrándoztam pajkos órákról és ime — te jöttél el újra, fagyos lehetű álom. . . Üres néptelen utcákon járok, de lépteim kongása nem hallatszik. A fakó házak üres szemmel, vakon meredeznek reám, kaptuk pusztá ürege sötétben tátong felém, holt falak szín és élet nélkül sorakoznak egymás mellé, mint megannyi csontváz, amelyből a lélek réges-régen elköltözött. Végtelenül kanyarodik egyik utca a másik nyomán, rovom szüntelenül. Miért? nem tudom. Csak mintha ez volna a világ rendje, amelyet örök törvény szabott; mintha ez volna életem sorsa, amely ellen nem tehetek, — megyek tovább és tovább. Észrevétlenül tűnedeznek a házak, ingoványos földeken járok, jobbról-balról mély, sötét vizek. Árnyuk az égre

vetődik, amely — bár felhő nem takarja — mégis oly vigasztalan borus, mintha még csillag fényét sem ismerte volna soha. Feneketlen vizeken járok s mégis átalgazolok rajtuk, csobogás nélkül válnak szét a habok, hogy testemet jég hidegen körülöleljék. Gyorsan megyek, fáradságot nem érzek, csak valami névtelen szorongást. Kutatva nézek a messzeségbe, nincs-e valahol valami cél vagy akárcsak egy élőlény is, — üres a táj, céltalan az út.

Hegyoldálnak megyek, kanyargó ösvényeken, följebb és följebb arra, ahonnan hideg, kékes, egyöntetű fény árad a magányos pusztaságra. És most egyszerre ott vagyok a holt világ közepette jeges, szirtes hegytetőn és amerre nézek, mindenütt jég. Havas sziklákra hágok, amelyek a mozdulatlan fénynek holt képét lebegtetik, homályos szakadékokba lépek, ahová árnyuk élesen hull alá. Örök alkony hajnal nélkül merev, hideg fény és élet örök tüze nélkül. Nincs egy fűszál a sziklán, nincs egy hang a levegőben, nincs az életnek egyetlen magva, egyetlen rezgése — halott minden. És e fagyos birodalomnak én vagyok örök vándora, az egyetlen lény, de hogy élve-e vagy holtan nem tudom, mert a lelkem is mintha jégge dermedett volna. Nem fáj semmi, csak végtelen sivárság van bennem, hit és szeretet nélkül az örök reménytelenség. És az a különös szorongás, a magány iszonya — ó értelek Dante, miért alkottad jégvilágnak a poklok poklát!

Néhány perc múlva a hölgy ismét az utcán volt és meglepetésünkre, egész szemérmetlenül az arcunkba nevetve, mutogatta a helyhatóság engedélyét.

Szép is, ha a közbizalom valakit a bírói tisztséggel megtisztel; de e megtiszteltetés azzal a kötelességgel jár, hogy a bírói teendőket tapintattal és körültekintéssel végezzük, hogy ne történjenek olyan esetek, melyek a bírói tekintélynek ártanak.

**

A panaszra a főszolgabíró azonnal intézkedett, hogy az engedély megvonassék és a bíró urat figyelmeztette, hogy ilyesmire vigyázzon.

Az egész eset igazán csak egy kicsiség; csak jellemző a kisvárosi viszonyokra. Nemcsak egyesek, de a hatóság is szinte természetesnek találja, hogy bármelyik jöttment utazó vagy házalónak azonnal kezére járjon, nála rendeljen, őt ajánlja stb.

A helybeli kereskedők és iparosok a lakosság számának tényleg tizedrészét sem képezik, ellenben viselik az adóterheknek több mint felét. Viselik a város kulturájával járó úgyszólván összes terheket. Ők tartják fenn az összes jótékony és kulturális egyesületeket, rájuk apellál a színészet, a különféle hazafias, jótékony célú gyűjtés és sok sok egyéb.

Elvárhatnók tehát legalább azt, hogy a hatóságok támogassák a helybeli polgárokat. Sajnosan kell bevallanunk, hogy ezt az úgynevezett lokálpatriotizmust nem találjuk fel a tapolczai polgároknál sem.

A haza és emberszeretetről, iparpártolásról és egyéb szép szölamoktól hangos az ország, de a gyakorlati életben még azt a kis helyi patriotizmust is felváltják aprópénzre.

Elöl jár az állam. Ipartörvényünk nem akadályozza meg, hogy fogházviselt egyének ne disztelenítsék az iparososztály sorait. A legnagyobb gazembereket ipari munkára képezteti és így a tisztességes, tanult iparos boldogulásának, a rászabadított piszkaversennyel, utját vágja; — helyet cserél sok esetben a börtönlakóval, vagy legjobb esetben utra kél, túl a tengeren keresve boldogulásának útjait.

A kisvárosi iparos megélhetését, érvényesülését, saját polgártársai sem nézik jó szemmel. Kisvárosi balhít az a kicsinyes felfogás, hogy kevesebb pénzért, másutt többet, jobbat kapni. Kizárja a kettő egymást. A lekicsinyítéssel, amelylyel egymás

Talán téged is kísértett egy sivár állomkép, talán téged sem kímélt az a titkos kéz és kínzó sejtelenül szárnyalt lélekkel irtad le az iszonyat honát, a gyötrelmek gyötrelmét!

Bolyongok cél nélkül. Csüggedten nézek a sziklák tükrös jégfalára, ahová körvonalaím élesen vetődnek. És egyszerre edes, megváltó öröm árad a szívembe, — a jégfalon ott, az én szomorú, magányos árnyak mellett egy másik, egy jól ismert nemes alak halovány képe tűnik fel, amint biztatón hajlik felém. Itt van Ő, a párom! már nem vagyok egyedül! O nem félek, már nem borzaszt ez a végtelen jégvilág, hiszen itt van Ő, aki a régi meleg szeretettel hajlik a vállam fölé! Boldogan fordulok hátra, hogy mosolyogva nézzek azokba a szelid, jóságos szemekbe, — ködös árny áll előttem, amely lassan hátrál, lassan tűnik messze, tovább, tovább, míg nem a messzeségbe vész.

Ketségsbeesett fájdalom fog el: az árnyad volt csak! Te nem vagy velem! meghaltál igen, én ötlek meg! . . . Csüggedten tekintek az utra, amely végtelenül kanyarog előttem, amelyet szüntelenül kell rónom ezután is, egyedül, egyedül. . . De amint a jégfalra nézek, az az edes halovány ködkép újra mellettem jár és biztatón hajlik felém, hogy reménytelen pályámon lágyan kíséren. De ha vágyva visszanézek, ha kitérom a karom, ködszerűvé válik és eltűnik a semmiségbe. Mer csak árnyék immár. . .

íránt viseltetnek, a legszorgalmasabb és tehetséges iparos ambíciójának is szárnyát szegik. Hány esetet tudok, hogy fiatal iparosok, kik a fővárosban, sőt külföldi nagy iparvárosokban is dicséretes sikereket értek el munkájukkal, itthon letelepedve: alig képesek a mindennapi kenyerüket megkeresni.

Az okát ennek nemcsak abban keressük, hogy szerencsétlen gyűlölet országunké; nem támogatjuk és nem szeretjük egymást.

Az aranyborjú imádása vált kultusszá minden téren, csakis ebben keresi boldogulását a legalsóbbrendű munkástól kezdve, a legmagasabb társadalmat képviselő egyénig, mindenki.

Munkásnő-otthonok.

Amikor Bezeredy Pálnak, a földmivélségi miniszterhez intézett, előtünk fekvő jelentését lapozgatjuk, meghatottan gondolunk arra a szerény kis selyemhernyóra, amelyet Rafael, egyik tanítványa rajzolt s amely az urbinói herceg jóvoltából került a vatikáni könyvtárba. Nem foglalt el az országban senkitől semmi földet, sőt nyomában országutaink a szederfák százazeivel népesedtek be. 1879-ben a tenyésztők 7400 korona keresethez jutottak, 1912-ben pedig már 4.117,857 korona jövődelmet jelentett a selyemhernyó Magyarország földmivelő népe éppen legszerényebb rétegeinek. Már 1912. évi júniusban fizették ki (1880. óta) a századik millió koronát a selyemtenyésztőknek.

A selyemfonal legombolyítása nem nehéz munka, de nagy figyelmet és gyakorlottságot igényel és éppen ezért selyemfonódáinkban nehézségeket okozott az állandó képzett munkások hiánya. Időbelileg körülbelül összeesett ezekkel a nehézségekkel az a tervbe vett intézkedés, hogy állam ezentúl csak 12 éves korúig gondoskodik az elhagyott gyermekekről, aminek következtében évente mintegy negyezer 13 éves gyermek kerül ki a menhelyekből. A fiúk, mint tanoncok még csak elhelyezkednek valahogy, de mi lesz a leányokkal ezen reájuk nézve éppen a legfontosabb életkorban!? Szerencsésen oldották meg a kérdést a selyemfonódák mellett épített munkásnő otthonok által. A tolnai otthon 120 leány befogadására 130,000 koronába került, a győri otthon 240 leány számára 200.000 koronába, a komáromi egyelőre 60, később szintén 240 leány számára rendez-

Valami felzokog bennem, a későn ébredt reménytelen, halálos szerelem jajszava: szeretlek!

. . . Ébredtek, hallgatódzom — nem, nem haltál meg! Még velem vagy, még szeretlek, még ölelhet a karom, még körülfog az élet árja, — mily gyönyör is élni Veled! Szédít a napnak forrón alátűző fénye, kábit az illattár s a színek pazar pompája. Nem tudok hinni ennyi szépségnek, amely előttem tárva s képzeletem csapongva száll, hogy föl-ékesítse azt, amit nem lát. Sötét vad vizek fölött, borús égnek alján keresem a napot; havas komor sziklák alakatlan rögében érzem az élet tüzeit, hiszem, hogy szerelem mámorá tombol-ridég külső alatt, szeretem a tűnő ősznek utolsó forró napját és vonzott, vonzott az a sötét szempár-őszhajú férfi sötétén égő, mély tüzi, szerelmet ígöző szeme.

Miért is oly démoni az élet? Titokzatos álom? Te ismeretlen, te titkos kéz, aki álmodat küldöd, miért nem annyira nyugodalmas szerelmet is a szívembe, hogy aki az enyém, most keresem, amíg még elérheti vágyva kitért karom, amíg nem halovány árnyat ölel később ébredt szerelmem?!

tetik be, sőt Lugoson, Ujvidéken, Pancsován és Mohácson is terveznek hasonló otthont az ottani fonodáknál. A gyermekmenhelyeken kívül a Liga, az árvászekek és még magánosok is küldenek gyermekeket az otthonba.

A jelentésből látjuk és bárki személyesen is meggyőződhetik róla, hogy a leányok étkezése kitűnő, testsúlyuk normálisan gyarapszik, a tisztaságra nagy súlyt fektetnek, a gyermekeket ismétlő oktatásban és énektanításban is részesítik és őket felváltva a konyhában is alkalmazták. A munkás leányok keresetéből napi 40 fillért ellátásuk részben való fedezésére fordítanak, keresetük egész részét postatakarékpénztárban helyezik el számunkra, ami évente átlag 200 koronát tesz ki fejenként úgy, hogy már 4—5 év után körülbelül 1000 korona a megtakarított pénzük és így könnyen mehetnek férjhez, amit különben kiházasítási alapítványok is elősegítenek.

Az ellátás többi részét a gyári üzem fedezi, minek ellenében a gyáros kárpótlást nyer abban, hogy állandó és jól kitanítható munkaezőhöz jut. Maga az állam sem az ellátáshoz, mint egyáltalában a munkásnő otthonok fenntartásához semmivel nem járul, csupán most kezdetben az épületet bocsátja rendelkezésükre.

Az elhagyott gyermekeknek ilyképpen bér-fizetéssel járó munkára való alkalmazása nemcsak az államot, községeket stb. szabadítja fel jelentékeny anyagi áldozatok alól, hanem magukban a gyermekekben is komoly erkölcsi erőt fejlesztett ki azáltal, hogy érzik miszerint senki kegyelemkenyerére nem szorultak.

A jelentés igen komoly aggodalmakat keltő jelenségre is felhívja a közvélemény figyelmét. Szerinte most országsszerte szerveznek otthonokat anélkül, hogy azokban a munkásnők érdekei kellőképpen meg lennének védve és sürgeti, hogy az állam ezekben az otthonokban — miután a jelenlegi törvényes intézkedések egyáltalán nem alkalmasak arra — külön törvénnyel biztosítsa a munkásotthonokban a gyermekvédelmet. Ha azokra a szomorú külföldi példákra gondolunk, bebizonnyították azt, hogy mindenütt, ahol sok gyermek volt gyárakban, vagy ezek mellett otthonokban összezsúfolva, ez mindig a leg-súlyosabb visszaélésekre vezetett, míg az állam erélyesen közbe nem lépett. Mi is csatlakozunk Bezeredy Pálnak úgy iparunk, mint az otthonbeli gyermekek törvényes védelme érdekében írott szavaihoz, amely védelem — a jelentés hangjából ítélve — nagyon sürgősnek látszik.

A japánok gyakorlati érzéke
azonnal felismerik az új
„BERSON” gummiszarok számos előnyeit!

Japán levélhordó

Ferdére taposás, kitérés, fáradtság, a idegek rázkódtatása kizárva!
Bersonművek Budapest, VII.

A féltékeny kocsislegény bosszúja. Zsoldos Mihály nagykanizsai kocsislegény egy cselédnek tette a szépet, aki azonban mit sem akart tudni a korbácsos lovagról, kikosarazta. Bosszút akart állani a kegyetlen leányon. Nem nyult késhez, vitriolt se vett, hanem összeszedte a cselédleány ünneplő ruháját és ezerfelé szaggatta őket és talán ezzel okozott legnagyobb bosszúságot a hű kikosarazónak.

Hogyan hirdettek száz év előtt? A Magyar Kurirban száz év előtt a következő Előszóri Tudósítás látott napvilágot: „Szüts Ádám Bétsi Magyar Szabó mester lakik a' Karinthiai utcába, a' 958 numerusu házban, a' hátulsó garádtison, a' harmadik emeletben. Derék hazánkfia méltó tisztelettel jelenti a' két nemes Magyar Hazának közönségesen, különösen pedig minden Kar és Rendbéli Magyar Uraságoknak, hogy ő egészen 16 esztendő elforgása alatt a' magyar szabó mesterséget gyakorolván, is kiváltképen az utolsó 12 esztendő alatt, a' néhány esztendővel ennelőtte meg halálozott igen híres és mind a' két nemes Magyar Hazában esmeretessé lett Udvari Magyar szabó mester Rogáts Pálnál, s' az után mind ekkorig ennek fiánál Rogáts Józsefnek első legény lévén, s' ekképen az egész nemes Publikumnak esmeretségére jutván, most a' szokott rendtartás szerént, az itt lakó szabómesterek tzehekbe bé iktattatott. Mellyre nézve, mind új kezdő, kész szolgálóját, jó és tinos szabását, a' lehetőségig oltsó munkáját ajánlani annál inkább batorkodik, mivel nékie a' fent említett Szabó mestereknél való létében magával 's munkáival mindennek telyes meglegedéseket tapasztalni szerentsége volt. Magyar tisztelteknek való tsákósüveget is szépen tud készíteni.”

Borzalmas szerencsétlenség a Balatonon. Balatonalmádiból nyert értesülésünk szerint július 4 én éjjel fél 12 órakor a Budatavához közel felborult egy csónak s a bennülők, számszerint öten, a vízbe estek. Kettő közülök: Szücs Gyula, Csomay Kálmán veszprémi építőmester munkavezetője és Főczény László szintén veszprémi közműves nem tudtak kiúszni s mindketten belefulladtak a Balatonba. A szerencsétlen emberek a budatavi csárdából indultak el az éjjeli csónakázásra, hogy a gyermekszanatóriumhoz jussanak, hol az új építkezésnél voltak alkalmazva. Szücs Gyula holttestét megtalálták és hazaszállították Veszprémbe, a másik szerencsétlenül járt embert még nem találták meg. A szerencsétlen véget ért embereket számos árva siratja.

Katonák aratási szabadsága. A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy aratás tartamára, július havában a tényleges szolgálatban álló közös hadseregbeli katonák háromheti szabadságban részesíthetők. Ugyanezt a kedvezményt a honvédségre is kiterjesztette a miniszter. Ez az újítás nagy örömet kelt, mert a honvédek eddig nem élvezték az aratási szabadságot. A sok ezer, Bosznia-Hercegovinában és Dalmáciában állomásozó legényt azonban nem szabadságozzák.

Uj katonai érdemrend. Emlékezetesebb hadi események megörökítésének alkalmára a király új érdemrendet alapított. Az új szolgálati érem nyolcszögletű kereszt, amelynek középső kerek részén lévő címer az évszámot tünteti fel. A 40 milliméter széles, sárga, kettős fekete sávval színezett szalagra erősített emlékermet a bal mellen kell viselni. A tulajdonos elhalálása után az új érem az örökösökre száll.

A tanítók fegyvergyakorlata. A tanítókat és tanítójelölteket, akik még nincsenek katonailag kiképezve, a védtörvény utasítás 2. rész 30. §. 6. pontja értelmében június 27-ére hívták be nyolc heti kiképzésre. Azok a tanítók és tanítójelöltek pedig, akik már ki vannak képezve, az esedékes négy hétig tartó fegyvergyakorlatra július 21-én fognak behatolni.

Kilátótorny a Badacsony ormán. A Balatoni Szövetség igazgató-választmánya legutóbb elhatározta, hogy a Balaton-vidék egyik legszebb és legmagasabb pontján, a Badacsonyhegy tetején kilátótornyot épített. A balatoni turisták ugyanis régóta panaszkodtak amiatt, hogy badacsonyi kirándulásaik alkalmával nem volt hol megpihenniök. A Balatoni Szövetség elnöksége herceg Esterházy Miklóst, a Badacsonyhegy tulajdonosát, megkérte, hogy a festői hegy ormán engedje meg kilátótorny építését. A herceg most értesítette a szövetség elnökségét, hogy a Badacsony tetején a kilátótorny céljaira negyven négyszögöl területet átenged. A szövetség megbízásából még az idén megkezdik a kilátó építését.

Még a vak is váltót hamisít. Szalai István badacsonytomaji lakos, bányamunkás, 1907. évben a tapolczai takarékpénztáraktól összesen 1060 koronát hozott ki váltóra. 1907. évben a kezesei aláírták a váltókat, de azután már nem. Az egyszerű Szalai neki durálván magát, 1908. év óta a kilenc váltóra maga formálgatta reá a kezesek neveit, de olyan jól sikerülten, hogy még két szemmel sem mindenkinek tudná különben. Ezen ügyes munkájáért, a forró nyári napsugaraktól megóvándó, a hamisítót Talos őrmester a helybeli kir. járásbírósnak átadta, hol ügyes kezéről, megőrkítendő, dasztiloszkópiát vesznek fel.

Aratás és időjárás. Az idei év időjárása sehogysen kedvez a gazdáknak. Aratás ideje előtt szárazság volt, a gabona hirtelen érett, megszorult, most pedig midőn már elérkezett az aratás ideje a folytonos eső, hűvös időjárás akadályozza az amúgysem jónak ígérkező aratást. A múlt héten csütörtök kivételével mindennap nagy eső volt, s így a már learatott és keresztbe rakott gabonát a csirázás veszélye fenyegeti, a lábón állók egy része pedig nem képes teljesen beérni. A szőlőkre sem kedvező ez az idő, mert a peronoszpóra fellépésének kedvez, néhol pedig már fel is lépett, permetezni pedig az esős időjárás miatt nem lehet; pedig a peronoszpóra fellépését megelőzni ez legyen az idén a szőlősgazdák főgondja. Egyedül a kapás növényekre, rétre, mesterséges takarmányokra volt kedvező időjárás. A meteorológiai jóslatok szerint most már meleg, száraz időt remélhetünk, ha ugyan megbízhatók volnának ezek a sokszor meghiusolt jóslatok.

A hordójelző hivatalok beszüntetése. Sümegi laptársunk hozza, 1914. január hó 1-ével a megye több hordójelző hivatalát, mivel deficitel dolgoznak, beszüntetik. Azok között említi, de tévesen, hogy a tapolczai hordójelző hivatal is megszűnik. A jelzett ok miatt beszüntetik az alsólvendvai és sümegi hordójelző hivatalokat, a sümegit a tapolczaihoz kapcsolják. Természetes, hogy úgy Sümeg mint Alsólvendva mozgalmat indított, hogy a hivatal meg ne szűnjék, mert ezzel a termelőknek nagy kellemetlenséget, költséget okoznak, mert különös is volna, ha Sümeg és vidéke, továbbá Alsólvendva és vidéke szőlősgazdáinak Tapolczára, illetőleg Nagykanizsára, vagy Zalaegerszre kellene vinniök hordóikat hitelesítésre. Nevezett községek felszólították a környékbeli községeket a hivatal fönntartása költségeinek hozzájárulásához.

Panasz. Szől pedig az átjárókról: a víz kimosta azokat és egészen kis különálló hegyet képeznek az uttesten, miért is rajtuk áthaladó kocsit nagyot zökkenik, ami elég kellemetlen — a kocsinülőknek. Most már azon alázatos kérelmünk volna: töltenék fel egyenletesen az átjárók melletti gödröket, hogy így a kocsinjáróknak kevesebb emlékeztető volna a jobb időkre, mikor még nem volt átjáró: nyelvharaptató-berendezés.

Az új Balatonfüred. A már említett balatonfüredi építkezésekkel kapcsolatosan illetékes helyről a következő felvilágosítást vesszük:

Általánosan tudott dolog, hogy a Bencés rend és annak mai főapátja Hajdu Tibor dr. igen nagy áldozatok árán iparkodik a mulasztását helyrehozni Balatonfüreden. Hogy a Balatonfüreden tervbe vett milliós építkezés nem mehetett percnyi pontossággal, azon senki se csodálkozzék. A téli építkezéssel, — szakemberek állítása szerint is — az Ehrenwald és Sasvári cég valóságos csodát művelt, mikor a nagy művet ily rövid idő alatt létrehozta. Hány munkanap veszett kárba a nagy hideg miatt, a mit aztán az éjjel-nappali megfeszített munka se tudott többé helyrehozni! Hogy a park utjain is kellett épületanyagot fuvarozni s ezáltal nemcsak az utak, de helyiely közel az ültetvények is megromogáltak, az természetes jelenség, mert a léghajon való szállítás még nem teherátura berendezett alkalmatlanság. A parkot a rend, anyagi erőket nem kimélve, teljesen rendbe hozta és most már szép pázsit gyönyörködte a szemlélőt. A régi szállók még a mai napig sincsenek mind elfoglalva, így az érkezettek természetszerűleg lakást mindig kaptak. Az újra épített szálló és szanatórium július 15-én szintén befogadó képes lesz. A szénsavas fürdőket napról-napra fennakadás nélkül 50—60 fürdővendég használja, így a kazánról szóló hír légből kapott, mert nem egy, hanem a 8 kazánal felszerelt fürdőt a Thiergartner és Stöhr r. t. a legmodernebb és a legszakavatottabb kivitelben még június közepén felállította és adta át rendeltetésének. Az igazgatóságának a fürdővendégekkel semmiféle zajos jelenete nem volt. Kezdetben elutazott ugyan egy fürdővendég, de csendben, harag nélkül, azért, mert a szénsavas fürdőhöz fűzött várakozását azonnal nem látta. Am anélkül, hogy meggyőződött volna neheztelése igazságosságáról. Ebből azt az állítást következtetni, hogy a Bencések tönkreteszik egy nagy magyar fürdőhely jó hírét, legalább is rosszakaratu sugalmazás, ami éppen akkor nem állhat meg, amikor a Bencésrend tényekkel beigazolhatóan, óriási anyagi áldozattal, a régi elhanyagolt Balatonfüredből Zala vármegye díszére s a gyógyulást kereső emberiség javára modern gyógyfürdőt és szanatóriumot akar létesíteni.

SACHER-szálló
KURHAUS HELENENTHAL
BADEN
BÉCS MELLETT.

Baden legszebb, erdős részében fekszik. Gyógyintézet belső és idegbetegségekre Psychotherapia Prof. Dubois után. Rádiumkúra, hő- és soványítózkúra. B e r g o n i e-féle soványító elektromos izomgyakorlatokkal. Legalkalmasabb üdülőhely nyugalomkeresőknek és gyengédeknek. Érelmeszesedésben szenvedők speciális kezelése. Orvosi vezető dr. Koritschan Alfréd. Bejelentések, prospektusok és felvilágosítások az igazgatóság által adatk. — Május 1-től június 15-ig m é r s é k e l t árak.

Kultúregyesület Badacsonyban. A Badacsony és vidéke szépítésének fejlesztésére, a Balatonpart rendezésére az 1910. évben Badacsonyban megalakult Kultúregyesület működését ismét megkezdi. Az egyesület elnöksége belépési felhívást bocsátott ki, amelynek, tekintve az egyesület szép célját, hisszük meg is lesz a kívánt eredménye.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN!
Próbadozot ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 187.

SZENTMARGITSZIGETI ÜDÍTŐVIZ.

A legkiválóbb szénsavval telített asványviz. Mint asztali víz nagyon kellemes, jótékony hatású egészségpótló ital.

Főraktár:
Hoffmann Jakab Fia
asványviznagykereskedőnél,
KESZTHELY

Repülés Nagykanizsán. Dobos István a fiatal, kiváló pilóta, ma délután Nagykanizsán Svachulay gépén felszáll. A csütörtökön megtartott próbarepülés sikere után a rendőrség megengedte a mai felszállást. Dobos egy hét előtt Pécsen aratott nagy elismerést gyönyörű repülésével.

A Tapolczai Ipartestület és az Iparosok Dalköre nyári táncmulatsága, amelyet f. hó 6-án özv. Kovács Györgyné vendéglőjének kerthelyiségében tartottak, úgy erkölcsileg mint anyagilag a legfényesebben sikerült. Vonzó volt a közönségre a daloskör szereplése. A fényesen kivilágított szép kertben már kilenc órakor oly nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy helyet is alig lehetett már kapni. Az estély az énekkar szereplésével kezdődött és úgy az első, mint a következő szünetekben előadott darabok az énekkar rövid fennállása alatt elért szép siker eredményéről tettek tanúságot, amely siker az énekkar tagjainak ügybuzgalmán és szorgalmán kívül Grünberger Bernát karmester szakavatott lelkes vezetésének köszönhető. Az énekkart a közönség élénk tapsal jutalmazta. Folyt a vig tánc, a rövid szünóra megszakításával, kivilágos virradtig, a nap feljöttéig. Az első négyest, amelyet Bricht Jenő rendezett, nyolcvan pár táncolta. Élvezet volt nézni a sok szép serdülő leány és fiatal aszszony kedves táncát. Ilyenkor látjuk, hogyha iparosaink összetartanak, mily sikeres mulatságot tudnak rendezni, pedig hát még többen hiányoztak is. Az erkölcsi sikeren kívül a mulatság úgy az Ipartestületnek, mint az énekkarnak szép anyagi eredményt is juttatott. — *Felüljizetni* szivesek voltak: Dr. Darányi Ignác, dr. Kovács Vilmos 10—10, Keszler Aladár 5-80, Bricht Jenő, Horváth Nándor 5—5, Kovács Iván 4, Erdélyi Nándor 3-80, Mojzer Ignác 3, Lakos István 2-60, Csonka Ottó, Konez Lajos 2-40—2-40, Burján Imre, Grünberger Bernát, László Jenő, Konez József, Weisz József, Dienes Kálmán, Steiner Miksa, Székely Jenő, Németh Viktor 2—2, Eibeschtitz Adolf, Szemler Károly 1-80—1-80, Gruber Károly 1-60, Hoffmann Lipót, Kocsi Ferenc, Kalligaro Angelo, Miczki Ármin, N. N. 1-20—1-20, Horváth István, N. N., Hárlich Gyula, Jung Ádám, Andry János, Máté Mihály, Bakó Roland, Csuba István, Peszlen István, dr. Vágó Jenő, Kovács István 1—1 koronát. Rajkl József, Kemendi József, Szollár Miklós, Szollár József, Molnár Kálmán, Illikmann József, Csebek Gyula, Kövesi Mihály, Steiner Frigyes, Rechnitzer Aladár, Kasztenz Vilmos, Morcsányi Károly, Körmenyi Gergely, Piri József, Pruska János, Perlaki Géza, Nagy Pál, Kaszás Soma, Weisz Soma, Kell Árpád, Sebestyén Gyula, Weisz József, Csathó Lajos, Bán Flórián, Németh József 80—80, Hossoff Mihály, Csillag Ferenc, Domaniczky Sándor, Thomász Miklós, Mór Sándor, Árvai Dezső, Mekler Károly, Venczel Péter, Szabó Imre, Novák Vince, Palkovics György, Kvárdian Lajos, Kvintovics János 60—60, Nemes Lajos, Soóthy János 50—50, Domokos Ferenc, Vas Gáspár, Harangozó Lajos, Steiner Imre 40—40, Tóth Lajos 30, Hankó Istvánné 20 fillért.

Villámesapás a nagykanizsai kórházba. Szerdán és csütörtökön Nagykanizsán vihar volt, amely tömérdek kárt okozott. De mindennél érdekesebb, hogy a villám beütött a nagykanizsai kórházba, végig lobogott a kórtermeken, zuzott, pusztított mindenütt, szerencsére azonban a betegeknek az ijedségen kívül semmi bajuk nem történt.

Bolti tűz. Singer Herman díszeli lakos, cipésznek, Badacsonytomajon volt egy kis bérelt üzlete, hol cipőket és ruhaneműket árulgatott. Mult hó 27-én is bent volt az üzletben és este onnan haza jött. Másnap reggel a ház lakói az üzlet ajtaján kijövő bűdös füst szagot éretek, oda mentek, az ajtót betörték és az ablak nélküli üzletben már minden áru szénre égett. Értesítették a csendőrséget, kik hamarosan a helyszínén megjelenve, alapos helyszíni szemlét tartottak és a pult alatt egy szalmakalap alatt, melynek csak a teteje égett ki, égett szalmát, nyolc darab vékony fát és egy kis darab gyertyát találtak és a pultot is megégye. Természetesen Singert alapos kikérde-

zés alá vonták, ki azonban azzal akar a gyújtogatás vádját alól menekülni, hogy betörték éjjel az üzletet és meggyújtották, ami teljesen valótlan, mert az üzletben ablak nincs, az egy ajtót pedig a tűzoltók törték be. Később azonban már a bűnfelek felmutatásakor előadta, hogy nagyon szeret cigarettázni, lehet, hogy eldobta este az égő cigarettát és attól gyulladhatott meg valami.

Hajómenetrend a Balatonon. Julius hó 1-től kezdve augusztus hó 31-ig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony—Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról—Révfülöpre indul naponként reggel 7 óra 30 perckor, délnél 12 óra 15 perckor, délután 6 óra 10 perckor és este 7 óra 20 perckor, Révfülöpről—Badacsonyra indul reggel 7 óra 55 perckor, délnél 1 óra 50 perckor és este 7 óra 50 perckor, Badacsonyból—Fonyódra indul reggel 8 óra 55 perckor, délután 2 órakor és este 8 óra 50 perckor. Fonyódról—Badacsonyra indul délelőtt 9 óra 25 perckor, délután 4 órakor és este 9 óra 25 perckor, Badacsonyból—Révfülöpre indul reggel 5 óra 15 perckor, délelőtt 9 óra 50 perckor, délután 4 óra 30 perckor, Révfülöpről—Balatonboglárra indul reggel 6 óra 15 perckor, délelőtt 10 óra 40 perckor, délután 5 óra 35 perckor és este 6 óra 45 perckor. A Balaton többi állomásai között lévő menetrendet olvasóink lapunk kiadói-vatalában megtekinthetik.

Dr. Aschenbrandt-féle eredeti rézkénpor

kapható

LUSTIG JÓZSEF ÉS FIA
CÉGNEL, TAPOLCZÁN.

Szabadkézből eladó a
Szent-István-u. 32. sz.

HÁZ.

Bővebbet özv. Cser Istvánné,
a fent jelzett házban.

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertés- és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbász, párisi és szal-
faladé.

Legolcsóbb napi árak!

Kalmár Lajos gyulakeszi-
lakos nős

kocsis és béres
szolgáltatón kívül bármily
szolgáltatásra augusztus hó
1-től szolgálatba áll.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

Szt.-László-
utcában levő **házamban**

4 szobás lakás jul. kiadó.
4-től, vagy azonnal

BŐVEBBET A TULAJDONOS
PRUSKA FERENC.

A főutcán csinosan butorozott két ab-
lakos különbejáratu utcai szoba kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja
ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.
Használata által minden tészta nagyobb, la-
zább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tészta-
nak, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf,
torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy
porcukorral vegyítve mindennemű sütemény
behintésére. Pótol 2—3 cső vaniliát. Ha fél-
csomag Dr. OETKER VANILINCUKROT
1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2
teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy
egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra
minden fűszerkereskedésben
stb. kapható. Kimerítő használati utasítás min-
den csomag mellett. Receptgyűjtemény ingyen!

ZENEINTERNÁTUS

Csáktornyán (Zalamegye) Vasut-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat zenében kiképezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

Schmidt Edéné zenekonzervatoriumot végzett zenetanítónő.

Kívánatra részletes prospektust küld.

HIRDETÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Arany János-utca 14. szám alatt (Szollár Gáspár házában) :-:

asztalos-üzletet

:-: nyitottam. :-:

Készítek a jelenkor igényeinek megfelelő mindennemű asztalos-munkákat, különösen elsőrendű műbutorokat, melyek tartósságáról írásbeli szavatosságot is vállalok. :-:

A n. é. közönség szives pártfogását :-: kérve vagyok kiváló tisztelettel :-:

SZOLLÁR JÓZSEF
műbutorasztalos.

Egy diszes

ebédlő kredenc
nagy tükör és
6 darab szék

olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Naponta friss teavaját, tejszint, turót, tejfelt árusít s édestejet házhoz is szállít
Lustig Sámuelné.

Üzlet áthelyezés! Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Tapolezán a Keszthelyi-uton lévő

férfiruha szabó-üzletemet

Széchenyi-u. 3. sz. alá helyeztem át. (Rechnitzer Rezső fűszerkereskedő átellenébe)

Főtörekvésem ezentul is oda irányul, hogy nagybecsű vevőimet a lehető legpontosabb, kifogástalanabb kiszolgálásba részesítem.

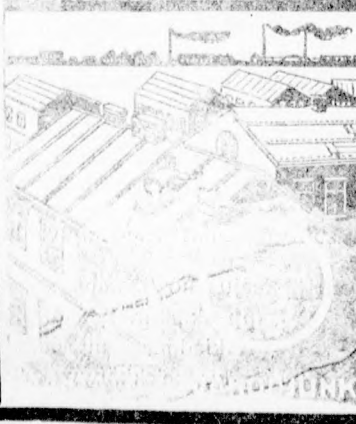
Megrendeléseket a legújabb divat szerint, a legizlésebben és jutányos árak mellett a legrövidebb idő alatt elkészítem.

Palkovics György.

TELJESEN ÚJ
HÁLÓSZOBABUTOR
MATT TÖLGYFABÓL
OLCSÓN ELADÓ
(BADACSONYBAN).

Bővebbet a kiadóhivatal.

KOLLARIT-
BÖRLEMEZ
KAUCSUK-KOMPOZÍCIÓVAL BEVONT
TÖVÁL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-
BÖRLEMEZ

k a u c s u k-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!!!

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Tapolezán kapható:
JUNG ÁDÁM
vaskereskedésben,
a Marton-féle fakereskedéssel szemben

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPÓKRÉM

Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.